

Bean SMS for March-April bean campaign (Developed in Arusha SG Hotel 21-23rd Feb)				
	When to Send	Where to send		
Introduction Messages	14/03/17	All districts	Kuongeze mavuno kwa ajili ya chakula, lische na soko, Wizara ya Kilimo kupitia kituo cha utafiti Selian, wadau kama CABI, FRI, Esoko na wahusika wengine wa kilimo cha maharage Tanzania wameadaa jumbe fupi na vipindi vya redio vyenye taarifa za uzalishaji maharage kwa kutumia kanuni bora za kilimo kama matumizi ya mbegu zilizoboreshwa. Kupokea jumbe ni bure. Sikiliza SAUTI YA INJILI-Ijumaa na Jumapili saa1:15 usiku, SAFINA FM Ijumaa 12:30-1:00 na Jumapili saa2:30-3:00 usiku	478
Matumizi ya mashine	14/03/18	All districts	Msimu umeanza, tayarisha shamba kutumia trekta, pawa tila au jembe la kukokotwa na wanyamakazi-kurahisha kazi, kuokoa muda na kuruhusu maji kupenya kwa urahisi	159
Matumizi ya viuagugu	15/03/18	All districts	Iwapo shamba limeota magugu kabla hujapanda tumia kiuagugu kama touchdown, roundup, Guguset n.k kupunguza gharama ya kurudia kulima. Pata ushauri wa Afisa Ugani	160
Seed selection	15/03/18	All districts	Panda maharage kulingana na mazingira, msimu na mfumo(mseto/siyo mseto)wa kilimo wa eneo lako. Kila mfumo unahasara na faida zake. Kwa ushauri muone Afisa Ugani	160
Kilimo mseto	15/03/18	All districts	Faida za kilimo mseto:- kurutubisha udongo,kutunza unyevu na kupunguza magugu, mbegu zenye tija ni Jesca(Punda), Lyamungu 85, 90, Selian 94 na Njano gololi	156
Kilimo mseto	15/03/18	All districts	Katika kilimo mseto,kuna teknolojia kama kupanda maharage baada ya mahindi kuota- kurahisisha palizi na uotaji wa mahindi. Pili nikupanda zote kwa wakati mmoja	160
Nafasi za upandaji katika kilimo kisicho cha mseto	16/03/18	All districts	Ukanda wa kati na juu, panda Maharage aina ya Seliani14/15(ya kamba/muda mrefu na yana madini ya chuma na zinki), Njano Uyole(Njano dume). Kukomaa siku 85-110	129
Nafasi za upandaji katika kilimo mseto	16/03/17	All districts	Kilimo kisicho cha mseto unashauriwa kupanda maharage kwa kipimo cha sm50 kati ya mistari na sm20 shimo hadi shimo, weka mbegu 2	160
Seed selection	16/03/18	All districts	Kulima mseto panda mahindi umbali wa sm75 mstari kwa mstari na 50 shimo kwa shimo mbegu 2, Panda maharage kati ya mstari wa mahindi sm20 shimo kwa shimo mbegu 2	158
Seed selection	17/03/18	All districts	Kwa maeneo ya mvua chache, tumia mbegu bora za maharage zinazokomaa mapema, kati ya siku 67-80 mfano-JESCA(kijivu/kombati/Punda), Selian 12 na Selian13 (gololi)	160
Seed selection	17/03/18	All districts	Ukanda wa kati-Lyamungu85, 90(Rosecoco, Nyayo), Jesca na Njano Uyole. Aina hizi huhistamili magonjwa yanayosabishwa na fangasi(Chule,Baka pembe, kutu ya majani)	160
Seed selection	17/03/18	All districts	Pia unaweza tumia mbegu za maharage zinazotambaa (za kamba) na zinazozaa zaidi-Selian 05, Selian 06 na Cheupe kwa ukanda wa juu. Kukomaa ni kati ya siku 90-110	159
Sababu na wakati	20/03/18	All districts	Kama udongo hauna fosforas ya kutosha, weka mfuko 1 sawa na 50kg/ekari-DAP au mifuko 2 na nusu sawa na 150kg/ekari-NPK au Minjingu phospahte kupata mavuno mengi	160
Namna ya kutumia mbolea husika, (viwandani na samadi)	20/03/18	All districts	Chimba shimo sm10, weka mbolea kifuniko kimoja cha soda na urudishie udongo ili mbegu isigusane na mbolea, weka maharage na ufukie. Pata ushauri wa Afisa Ugani	159
Nyenzo za ushauri wa viwango vya mbolea	20/03/18	All districts	Kwa ushauri wa aina na matumizi sahihi ya mbolea, wasiliana na Afisa Ugani. Wengi wamefudishwa na wana ujuzi wa nyenzo ya ushauri wa viwango vya mbolea (FOT/NE)	160
Dynamic	21/03/18	All districts	Kwa uwezo mdogo wa simu yako kuhifadhi jumbe zote za kilimo unazopokea, tunza kwa kuzinakili kwenye daftari lako la kumbukumbu ili kujikumbusha inapohitajika	
Farm records	22/03/18	All districts	Hakikisha unatunza kumbukumbu za uzalishaji (Pembejeo, nguvu kazi, tarehe za shughuli),bei, mapato na matumizi ili kujua faida na hasara za kilimo cha maharage	
Farm records	23/03/18	All districts	Hakikisha nguvu kazi ya familia inaingizwa kwenye kumbukumbu za gharama za uzalishaji ili kupata uhalisia wa mapato na matumizi ya kilimo chako. Andika na uweke	
Sababu za kuweka matandazo shambani (Mulching)	26/03/18	All districts	Kwenye kilimo cha maharage, ni muhimu kutandaza masalia ya mazao jamii ya mikunde kuhifadhi unyevu na kuboresha rutuba ya udongo wa shamba lako	
FROM APRIL				
Scouting	9th april	All districts	Kagua shamba lako mara kwa mara ili kubaini uwepo wa visumbufu vya mimea na kuchukua hatua sitahiki, kwa maelezo zaidi wasiliana na mtaalam wa kilimo	149
Weeding	10th April	All districts	Kwa mavuno zaidi, fanya palizi wiki 2-3 baada ya maharage kuota ili kupunguza ushindani kati ya maharage na magugu kwa virutubisho muhimu vya mimea na unyevu	157
Weeding	11th April	All districts	Kudhibiti magugu kwenye shamba la maharage kwa kutumia viuagugu huokoa muda na gharama kulinganisha na palizi la mkono. Kwa maelezo Pata ushauri wa Afisa Ugani	160
Weeding	12th April	All districts	Kwenye shamba lililopandwa maharage peke yake, viuagugu kama Amazone 250 EC, Sateca 150 SL, Bean clean15.5% EC na Basagran 480EC vinatumika kudhibiti magugu	156
Safe use of chemicals	12th April	All districts	Linda afya yako-fuata kanunu bora za utumiaji wa viuatilifu. Safisa pumpu vizuri kabla na baada ya kutumia, kuepuka madhara yatokanayo na kuchanganya viuatilifu	160
Fall armyworm control	16th April	all districts	Kuna mdudu hatari anayeharibu mahindi aitwaye Kiwavi vamizi. kichwani ni kama herufi Y nyeupe iliyogeuzwa chini. Ana madoa 4 meusi yaliyopangwa kimraba mkiani	158
Fall armyworm control	17th April	all districts	Kagua mimea yako hasa mahindi mara mbili kwa wiki. Dalili za viwavi ni mashimo madogo, makubwa na vitu kama vumbi ya mbao ya rangi ya chungwa kwa matawi.	155
Fall armyworm control	18th April	all districts	Pulizia viuatilifu vya kuua viwavi vamiisi mapema akiwa kwenye hatua zake za awali kabla viwavi hawaja ingia na kujificha ndani ya mmea wa mahindi.	149
Fall armyworm control	18th April	all districts	Tumia viuadudu kama Duduba 450 EC, mupacrone 500 EC, match save au PROTRINE 60 EC. Weka cc 3 kwa lita moja ya maji, changanya vizuri. Muone mtaalamu wa kilimo	156

Pest and diseases	8th May 2018	all districts	Dhibiti magonjwa ya fangasi (chule) kwenye shamba la maharage-Dalili ni madoa meusi katika mishipa ya majani na kunyauka kwa mifuko ya maharage	143
Pest and diseases	8th May 2018	all districts	Dhibiti magojuwa ya bakajani, bakapembe, kutu na chule kwa kutumia viiakuvu kama Benomil, Blue copper, Ivory, chlorothalonil au ridomi.Waasiliana na afisa kilimo	160
Pest and diseases	9th May 2018	all districts	Bakajani tangulia na bakajani chelewa ni husababishwa na kuvu. Dalili-madoa kwa majani, shina na shina la maua,kuanguka kwa majani na hasara kubwa ya mavuno	156
Pest and diseases	9th May 2018	all districts	Kudhibiti Bakajani tangulia na chelewa- lima kwa mzunguko angalao mwaka mmoja, ondoa mimea ya kujiotea na kwekwe, ng'oa mimea iliyo ambukizwa na uondoe masalia	160
Pest and diseases	10th May 2018	all districts	Halo blight ni ugonjwa wa bakteria. Dalili zake ni kama za blight ya maharage. Zua na udhibiti kama ilivyo elezewa kwenye blight. Waasiliana na afisa kilimo	156
Pest and diseases	10th May 2018	all districts	Ugonjwa wa maharagwe wa blight husababishwa na bakteria.Dalili-madoa kwa majani, mashina na mifuko ya mbegu. Mbegu huambukizwa ndani na nje	140
Pest and diseases	11th May 2018	all districts	Ugonjwa wa maharage wa blight huenea sana kupitia mvua yenye upepo wa kuvuma, maji yanayotiririka ardhini, watu, mashine na wadudu wanaopitia kwenye mimea	154
Pest and diseases	11th May 2018	all districts	Kuzuia blight kwenye maharage-Fanya kilimo mzunguko kubadilisha na mahindi kila miaka 2-3, usiingie shambani wakati majani yana unyevu. Weka shamba likiwa safi	159
Pest and diseases	12th May 2018	all districts	Dalili ya ugonjwa wa virusi kwenye maharage ni majani kujikunja na mmea kudumaa, ng'oa na uchome/kufukia mmea ulioathirika. kwa maelezo wasiliana bwana shamba	157
Pest and diseases	12th May 2018	all districts	Weka shamba lako la maharage katika hali ya usafi ili kuzuia kasi ya kuenea kwa magonjwa na wadudu waharibifu	109
Pest and diseases	14th May 2018	all districts	Dhibiti wadudu waharibifu wa maharage (funza, mbawakavu, sota) kwa kutumia viuatilifu kama Karate, Dudual, Thunder, Dusban, Thionex, Dudubar au Selecron nk	157
Pest and diseases	14th May 2018	all districts	Funza wa vitumba ni nondo mharibifu wa maharage. Viwavi hula vitumba na maua.Huingia ndani ya mifuko ya maharage na kuacha tundu kwenye mfuko na kuharibu mbegu	134
Pest and diseases	14th May 2018	all districts	Kudhibiti Funza wa vitumba-panda mapema, tumia kilimo mseto na cha mzunguko. Tumia viaadudu mfano Dudu All, Ambush, Bulldock. Soma maelekezo kwenye kifungashio	159
Pest and diseases	15th May 2018	all districts	Kimamba na vithiripi wa maua:hawa ni wadudu waharibifu wa maharage inapokua shambani, atharri za wadudu ha huwa kubwa zaidi kipindi cha mvua nyingi	159
Pest and diseases	15th May 2018		Tumia Viuadudu kama Rogor au sumithion kudhibiti kimamba na vithiripi. Weka cc 20 (vijiko 4 vya chai) kwa lita 15 za maji ndani ya bomba. Soma kifungashio	160
Pest and diseases	16th May 2018		Dhibiti viwavi jeshi vamisi mapema akiwa kwenye hatua zake za awali kabla viwavi hawajia ingia na kujificha ndani ya mmea wa mahindi .	143
Pest and diseases	16th May 2018	all districts	Tumia viuadudu kama Duduba 450EC,mupacrone 500EC,match save au PROTRINE 60 EC. Weka cc 3 kwa lita moja ya maji, au cc 60 kwa pampu ya lita 20. changanya vizuri	
Pest and diseases	17th May 2018	all districts	Linda afya yako-fuata kanunu bora za utumiaji wa viuatilifu. Safisa pumpu vizuri kabla na baada ya kutumia, kuepuka madhara yatokanayo na kuchanganya viuatilifu	157
Pest and diseases	17th May 2018	all districts	Mahindi-pulizia viuadudu kwenye mmea wote, matawi ya nje na kwenye mhindi juu (funnel) ambapo viwavi wanajificha.Kagua na kufuatilia baada ya siku 7.	109
Pest and diseases	18th May 2018	all districts	Pulizia asubuhi au jioni, wakati viwavi wanashambulia mimea. Usipulizie wakati jua ni kali, upepo ni mwingi au dalili za mvua. Wasiliana na mtaalamu wa kilimo	157
Pest and diseases	18th May 2018	all districts	Viuadudu hivi vinafanya kazi kwa njia sawa,uschanganye-tumia kimojawapo kinachopatikana karibu nawe. Pulizia kwa wakati na kwa vipimo sahihi.	159
Pest and diseases	21st May 2018	all districts	Ukizingatia kanuni bora za kilimo kwenye maeneo ya mvua nyingi, maharage kamba huzaa vizuri kutoka chini hadi juu na kutoa mavuno kati ya magunia 6-30 kwa ekari	160
Pre-harvest-third weeding	12/06/18	all districts	Weka shamba lako katika hali ya usafi kwa kung'olea magugu.Hii inasaidia kuondoa maficho ya wanyama waharibifu, maharage kukauka vizuri na kurahisisha uvunaji	159
Pre-harvest	13/06/18	all districts	Kabla ya kuvuna, andaa vifaa vya kuvunia na kuhifadhi maharage kama mifuko, mapipa, maturubai ya kuanikia. Safisha chumba cha kuhifadhi na kupuliza viuadudu.	159
Pre-harvest	14/06/18	all districts	TAHADHARI-Viuadudu vya maji maji kama Actellic50EC/ShumbaSuper 50EC vizitumike kupulizia nafaka wakati wa kuhifadhi.Vina sumu kali na hutumika kuosha ghala tu	158
Dynamic-record keeping	15/06/18	all districts	Kumbuka kutunza kumbukumbu za uzalishaji-Pembejeo, nguvu kazi ya familia, bei/tarehe za shughuli, mapato na matumizi, n.k, kujua faida na hasara za kilimo chako	160
Harvest	16/06/18	all districts	Tumia kanunu bora za kuvuna maharage ili kupunguza upotevu na kutunza ubora wake. Ng'oa maharage wakati wa asubuhi kabla jua halijakuwa kali.Usivune kwa mvua	156
Harvest-drying	18/06/18	all districts	Usianike maharage ardhini kwa kuwa yanapoteza ubora, yatandaze kwenye turubali, mkeka au juu ya kichanja ili yakauke juani tayari kwa kupura (kupigapiga)	154
Harvest-drying	19/06/18	all districts	Kupata mavuno bora ya maharage, yakaushe vizuri na kuyapigapiga kwa kutumia fito ya wastani hii itaongeza thamani ya zao kwa kuepusha punje kupasuka/kuvunjika	159
Harvest-drying	20/06/18	all districts	Kukaushia maharage ardhini husababisha kuoza na kuliwa na mchwa hivyo kupunguza mavuno na kushusha ubora. Kausha maharage bila kugusana na ardhi	144
Scouting	21/06/18	all districts	Endelea kukagua mahindi yako kwenye shamba la maharage. Usitumie viuadudu vya kudhibiti viwavi vamizi baada ya mahindi kutoa mbelewele/yanachanua	152
Storage	12/07/18	all districts	Hifadhi maharage makavu kwenye ghala, pipa, madumu au mifuko ya PICS kuepuka gharama za kutumia viuatilifu, kushambuliwa na wadudu na kulinda usalama wa mbegu	159
Storage	13/07/18	all districts	Ni muhimu kutumia dawa za kuhifadhi chakula/mbegu kama mazao yanahifadhiwa kwenye mifuko ya kawaida kuzuia wadudu waharibifu kushambulia maharage kwenye ghala	158
Marketing	14/07/18	all districts	Jiunge na vikundi vya uzalishaji.Maharage yaliyo fungashwa, yana taarifa kama aina, uzito, mawasiliano n.k yanavutia wanunuzi na kuhakikisha bei nzuri masokoni	160

Value addition	16/07/18	all districts	Ongeza thamani na kuhakikisha ubora na bei nzuri sokoni, usianike maharage ardhini, yatandaze kwenye turubai. Chambua kupata punje bora zenye rangi zinazofanana	160
Nutrition	17/07/18	all districts	Tumia kwa chakula maharage ya JESCA (kijivu/kombati/Punda) Selian 14 na 15 yana madini ya chuma na zinki ambayo ni muhimu kwa watoto, wajawazito na wazee	158
Value addition	18/07/18	all districts	Ongeza thamani, kipato na panua wigo wa ulaji kwa kutengeneza bidhaa za maharage kama unga wa lishe, biskuti, maandazi nk.Wasiliana na afisa lishe wa wilaya	157